

Časnik Delo
urednistvo@delo.si
Dunajska 5, 1509 Ljubljana

ZADEVA: **Zahteva za objavo popravka v skladu s 26. in 27. členom Zakona o medijih**

Spoštovani,

v prispevku »Grožnja temeljnim civilizacijskim pridobitvam«, avtorja Mirana Hladnika, objavljenem 31. 7. 2012 v spletni izdaji vašega časnika, v rubriki »Tudi ti« smo zasledili navedbe, s katerimi so bile grobo prizadete pravice oz. interes Informacijskega pooblaščenca, zato, v skladu s 26. in 27. členom Zakona o medijih, nemudoma zahtevamo objavo naslednjega popravka v celoti:

»V prispevku »Grožnja temeljnim civilizacijskim pridobitvam«, objavljenem 31.7.2012, v spletni izdaji časnika Delo, se avtor, Miran Hladnik, zgraža na odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 0612/63/2012/5 z dne 5.7.2012. Avtor se sprašuje, ali se citirana odločba urada, ki naj bi po njegovem mnenju prostemu pretoku znanja že napravil veliko škode, in ki mu brutalno onemogoča delo, ker v (spletni) jezikoslovni zbirki Nova beseda ne more več prešteti, koliko Met je v Cvetju v jeseni in koliko Ančk je v Dekli Ančki, norčuje iz zdrave pameti. Po njegovem mnenju »mračnjaška« odločba o črtanju osebnih imen in priimkov iz besedilne zbirke pomeni hudo civilizacijsko grožnjo. Trdi, da je v primeru, če ostane pri tej »lunatični« odločbi, prihodnost videti grozljiva. Informacijskega pooblaščenca obtožuje kršenja človekove pravice biti informiran, oviranja prostega pretoka informacij, dostopa do informacij in onemogočanja raziskovanja ter sabotaže temeljnih civilizacijskih pridobitev. Sprašuje se, ali »nam bo blodna amiševska, talibanska in podobna dekadentna pamet krojila prihodnost«?

Pooblaščenec je v zgoraj citirani odločbi zavezancu naložil, da besedilni korpus »Nova beseda« na svoji spletni strani http://bos.zrc-sazu.si/s_beseda.html prilagodi na način, ki bo onemogočal kakršno koli iskanje besedil po imenu in/ali priimku posameznika. Razlogi so podrobno pojasnjeni v obrazložitvi odločbe, ki jo zavezanec seveda lahko izpodbija pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije. Glede slovenskih literarnih junakov (Ančk, Met, Polikarpa ...) v besedilnem korpusu pa Pooblaščenec poudarja naslednje.

Celotni besedilni korpus Nova beseda vsebuje 318 milijonov besed (vir: http://bos.zrc-sazu.si/s_beseda.html), od tega jih je slovensko leposlovje prispevalo 12 in slovensko polleposlovje 2 milijona (skupaj torej nekaj več kot 4 % besed). Glavnino besednega korpusa tako predstavljajo izrezki iz časopisov - dnevnika Delo in periodike (257 milijonov besed ali več kot 80 % besed). Gre za izseke, dele časopisnih člankov, ki med drugim vsebujejo tudi osebna imena posameznikov – fizičnih oseb, na katere se posamezni izsek nanaša. Tako je zavezanec dejansko ustvaril povsem novo zbirko – zbirko izsekov iz člankov, ki vsebuje tudi osebne podatke posameznikov, torej podatke, ki posameznike določajo ali jih delajo določljive. Pooblaščenec poudarja, da javna objava osebnih podatkov na primer v časopisnem članku ne pomeni, da posameznik za vselej izgubi varstvo glede objavljenih osebnih podatkov. Vedno je namreč ključen namen obdelave (v konkretnem primeru objave) osebnih podatkov. Če so bili podatki objavljeni za namene obveščanja javnosti v časopisnem članku, to

ne pomeni, da jih je od takrat dalje dopustno prosto uporabljati za katerekoli namene, jih vključevati v zbirke in drugače obdelovati.

Pooblaščenec je tudi sam opazil, da je imel zavezanec pri izvršitvi odločbe težave, meni pa, da so te težave povezane s strukturo njegove zbirke in so tehnične narave. Končno ni dvoma tudi o tem, da Meta iz Cvetja v Jeseni in Ančka in Dekle Ančke nista posameznici v smislu zakona o varstvu osebnih podatkov, ampak literarni junakinji, ki ju odločba Pooblaščenca ne zadeva. Če je pri poenostavljanju izvršitve odločbe prišlo do absurdov, je morda krivca, ki ga g. Hladnik neusmiljeno zmerja z množico »neprijaznih« pridevnikov, treba iskati drugje. Pooblaščenec je prepričan, da je treba vselej iskati in tudi najti ravnotežje med različnimi pravicami in interesi. Tudi v tem primeru bo v sodelovanju z zavezancem pomagal najti način izvršitve odločbe, ki bo zagotovil varstvo osebnih podatkov posameznikov, hkrati pa ne bo zmanjšal uporabnosti besedilnega korpusa za znanstveno raziskovalne namene.

Je pa res, da pri Pooblaščenca glede na civilizacijsko raven, ki smo jo dosegli, nikomur ne bi rekli, da je amiševske, talibanske in podobne dekadentne pameti – pa četudi ne razume naše odločbe. Prav tako zaradi zavezanosti poštenemu delu, dostojanstvu in spoštovanju do drugih ne bi svojega nestrinjanja s stališčem drugega pospremili z neresničnimi in žaljivimi trditvami o splošnem škodljivem ravnanju tistega, s katerim ne delimo istega mnenja. Končno nič ni bolj škodljivega za intelektualni razvoj družbe in posameznika kot enoumje – to dejansko vodi v mračnjaštvo.

Informacijski pooblaščenec

Nataša Pirc Musar, pooblaščenka